

Práce se zabývá myšlením, mentalitou, představami a názory vysokoškolských studentů. Zkoumá polemiky a kontroverze, které v oficiálním diskurzu doprovázely požadavky studující mládeže na větší prostor pro autonomní činnost. V centru stojí přitom otázka, do jaké míry tyto diskuse a názorové spory souvisely s proměnou panství ve středoevropské diktatuře ve druhé polovině dvacátého století. Jako příklad skupiny mladé inteligence byli vybráni aktivisté svazáckých a studentských organizací na vysokých školách ve Varšavě, Praze a Bratislavě. Práce je rozdělena do tří částí. První část zkoumá studentské představy o intimitě, věnuje se především diskusím kolem problémů spojených se sexualitou mládeže, studentským manželstvím a bydlením mladých rodin. Druhá část zkoumá studentské představy o rovnosti, zejména v souvislosti s rozmisťovacím řízením a plánovanou zaměstnaností absolventů. Mocenské elity v socialistické společnosti prosazovaly s obnovou takzvané „socialistické zákonitosti“ po roce 1956 všeobecně závazná a rovná práva, která však paradoxně produkovala na místní úrovni silné nerovnosti a omezovala pracovní, sociální i transnacionální mobilitu. Třetí část zkoumá potom představy o odlišnosti. Straničtí, odboroví, svazáčtí nebo univerzitní funkcionáři usilovali o zachování generační jednoty a společenské konformity. Jejich nároky nicméně vyvolávaly specifická reakce studentských aktivistů, kteří se prostřednictvím studentských klubů snažili zviditelnit jako specifická generační skupina a prosadit ve veřejném prostoru svoji odlišnost.